
Het begin van een reis naar de jaren 1980
- een zeer boeiende coming-of-age-roman -
die op authentieke wijze alle fasen
van het volwassen worden belicht.
EL RON DE LOS REYES
EL REY DE LOS RONES
NEDERLANDSE UITGAVE
Rockanje aan Zee
Gustav Knudsen
ROMAN | SAGA

Gustav Knudsen - Autor

Het begin van een reis naar de jaren 80 – een zeer boeiende coming-of-age-roman die op authentieke wijze alle fasen van het volwassen worden belicht.

In het eerste boek van de reeks begint de reis naar het begin van de jaren tachtig – een vormende en gedenkwaardige periode voor de jonge Gustav, die zelf in de twintig is.

Alles in zijn eerste jaar in Nederland kwam met een tot dan toe ongekende heftigheid op Gustav af. De nieuwe baan bij een raffinaderij in de Rotterdamse Europoort, zijn eerste woongroep, de open en liberale manier van doen van de Nederlanders en Nederlandse vrouwen ...

Gustav wordt geconfronteerd met tal van uitdagingen. Met name de driften van een jonge man – wat hij op zijn 22e immers was – bezorgen hem een aantal problemen die hij moet overwinnen.

De hoofdpersoon beleeft de ups en downs van liefde, lust en begeerte. Keer op keer raakt hij verstrikt in de greep van deze drie begrippen, die nauw met elkaar verweven zijn.

Maar elk aspect op zich is al moeilijk genoeg om te analyseren en moet vooral worden overwonnen. Hoe moet dat dan pas lukken in de combinatie van alle drie?

Al snel zou hij moeten beseffen dat zijn geliefde vriendin Astrid gelijk had toen ze hem met de volgende woorden op weg stuurde: **„Situaties die je het liefst uit je leven zou willen wissen, maken je tot wie je bent. Vergeet dat niet**."

Gustav Knudsen

Rockanje aan Zee

Bibliografische informatie van de Duitse Nationale Bibliotheek: De Duitse Nationale Bibliotheek heeft deze publicatie opgenomen in de Duitse Nationale Bibliografie; gedetailleerde bibliografische gegevens zijn online beschikbaar via dnb.dnb.de.

© 2026 - Gustav Knudsen
Verlag: BoD · Books on Demand GmbH, Überseering 33, 22297 Hamburg, bod@bod.de
Druck: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hamburg

ISBN: 978-3-6967-9387-6

Het is verboden om het werk automatisch te analyseren om daaruit informatie te verkrijgen, met name over patronen, trends en correlaties, overeenkomstig §44b UrhG („Tekst- en datamining").

Proloog

Een luid geklop op de voordeur en wanhopige „Help!"-kreten rukken me uit mijn slaap. En dat wil nogal wat zeggen, want mijn „slaapkamer" bevond zich immers op de tweede verdieping van een eco-alternatieve woongemeenschap, het „Projekt Niemandsland". Eerst wist ik niet helemaal zeker of het slechts een droom was, dus het duurde even voordat ik me realiseerde dat de waarneming „echt" was.

Uit bed, in mijn onderbroek de trap af – door de ramen in het trappenhuis zie ik vlammen uit de binnenplaats oplaaien – ik ren naar de kamer van Armin, die ik met mijn kreet 'Brand!' eveneens abrupt uit zijn slaap haal. Armin is echter niet zo snel bij zinnen en antwoordt slaperig alleen maar: 'Ik heb geen brand'. 'Man, kom uit bed', roep ik hem toe, 'er is brand'.

Verder naar beneden, naar de begane grond, naar een soort 'kantoor', of beter gezegd een combinatie van 'kantoor' – dus een bureau –, een grote eettafel voor gezamenlijke maaltijden en een armoedige bank om op te chillen. Eerst snel naar buiten, de binnenplaats op – en daar zag ik toen de puinhoop: de caravan van Micha stond in brand. Maar van de persoon die om hulp riep was in de wijde omtrek niets te bekennen.

Nou ja, hier in het 'kantoor' stond de telefoon – destijds nog heel klassiek met een draaischijf. Ik belde het alarmnummer 112 en meldde de brand met een hectische beschrijving – de binnenplaats was niet toegankelijk voor grotere voertuigen, je moest vanaf de hoofdweg via een oprit de binnenplaats oprijden. Het 'Project Niemandsland' was oorspronkelijk het terrein van een of ander bedrijf.

Na mijn opgewonden verslag aan de alarmcentrale belde ik Micha, die bij zijn toenmalige vriendin woonde; de naam weet ik echt niet meer. Het duurde een hele tijd voordat ze mijn telefoontje aannam, geen wonder, het was immers 'midden in het holst van de nacht', ik weet het niet, zo rond 4 uur of zo.

'Micha moet meteen hierheen komen, zijn caravan staat in brand', zei ik gejaagd aan de telefoon – voordat er vervelende vragen konden komen, had ik alweer opgehangen en haastte ik me weer naar buiten. Maar dat was meer een koploos heen en weer rennen; ik was duidelijk overweldigd door de situatie.

'Wat nu?', vroeg ik me af. Ik had pas een paar dagen eerder een kleine metaalwerkplaats ingericht, op slechts een steenworp afstand van de caravan. Daar stonden ook twee of drie grote gasflessen voor laswerk – met acetyleen en zuurstof – 'O jee, als het vuur overslaat, worden die zeker raketten'.

Ondertussen hadden zich ook andere bewoners op de binnenplaats verzameld, maar niemand wist echt wat hij wel of niet moest doen. En slechts enkele ogenblikken later verscheen de brandweer. Een enorm spektakel en een complete lichtshow op de binnenplaats.

De commandant liet zich opnieuw de situatie uitleggen, terwijl zijn collega's tegelijkertijd begonnen met blussen – en ons heel beslist en nadrukkelijk wegstuurden. „Ga weg, uit de weg" – een korte en ondubbelzinnige mededeling.

Daar stonden ze dan, al die „groenen", en moesten toekijken hoe de brandweerlieden de brand met chemische middelen bestreden – de pot op met die alternatieve levenshouding.

Ondertussen was Micha ook aangekomen en kon hij alleen maar toekijken hoe zijn caravan onder de blusmiddelen verdween en ook zienderogen kleiner werd. Een echte puinhoop, zoals men zo mooi zegt.

Maar ik moest nu zo snel mogelijk weg, het 'niemandland' verlaten; ik was te zeer van streek en wilde me ook niet langer aan deze chaos blootstellen. Ik haalde mijn mountainbike uit de voormalige bedrijfsgarage, die ruimte had

geboden aan een aantal vrachtwagens. Ver kwam ik echter niet; op de hoek, slechts enkele meters verderop, lag 'Der Zumack', een soort ontbijtkraam die vooral door vakmensen en ander werkend volk werd bezocht. Vroeger was dit een slagerij, nu waren hier op werkdagen van 06.00 tot 09.00 uur belegde broodjes te krijgen – verder niets. Net als in de tijd dat het nog een slagerij was, stonden er nog steeds vrouwen met roze wangen achter de toonbank. „Wat mag het zijn?" Ik maakte mijn keuze – en dat was bij het aanbod aan vleeswaren niet moeilijk – voor een „schnitzelbroodje" en een broodje met Leberkäs.

„Der Zumack" had vooral belegde broodjes met vlees- en worstwaren, en ook niet al te karig belegd, heel ambachtelijk voor zo'n 1,50 mark, als ik me goed herinner. Daarbij kreeg je, afhankelijk van het aantal broodjes, ook bijbehorende kleine plastic zakjes met mosterd. Dat was het; het hoogtepunt. Het alternatief was een broodje met kaas. Helemaal niets voor 'eco's' – ik moet toegeven dat ik mezelf nooit echt tot die groep heb gerekend.

Gewapend met proviand begaf ik me naar de nabijgelegen Volksgarten, een park dat toen al bijna honderd jaar oud was, met een enorme bomenpopulatie en meerdere meren. Dit was zeker de juiste plek om innerlijke rust te vinden. Nog niet zo lang geleden werd de Volksgarten in het kader van de Bundesgartenschau uitgebreid met het 'Südpark' – zo ontstond een enorm parkgebied dat bijdroeg aan ontspanning en ook aan het herontdekken van de natuur.

Een korte tussenstop bij een van de talloze kiosken, nog een paar biertjes gekocht en toen eerst maar eens 'in alle rust' de gebeurtenissen de revue laten passeren. Zo'n 'belevenis' heb je tenslotte niet elke dag.

Het liefst had ik natuurlijk vrienden bezocht om over het vuur te praten, maar het was nog zo ontzettend vroeg – en zij moesten nu ook – voor het grootste deel – aan het werk.

Zelf had ik op dat moment geen 'echte baan', maar volgde ik via een afstandsopleiding mijn opleiding tot bouwbioloog aan het 'Institut für Baubiologie' in Rosenheim. Ecologisch bouwen en wonen was op dat moment 'het thema' en ik dacht bij mezelf dat het niet alleen een 'goed idee' was, maar ook een serieus te nemen alternatief voor de traditionele bouw en de toename van min of meer twijfelachtige bouwmaterialen. Bovendien waren er in die tijd vrijwel geen aanbiedingen en diensten in 'onze stad'; het was allemaal nog erg nieuw. Bovendien bood het 'niemandland' een perfecte gelegenheid om mezelf te beproeven in het omgaan met en het toepassen van deze bouwmaterialen, die deels toch anders verwerkt moesten worden.

Het niemandsland bestond uit twee grote woongebouwen, die zich uitstrekten over meerdere verdiepingen en wooneenheden, een grote garage en opslagruimtes, evenals een aangrenzende werkplaats. Het terrein was eigendom van de zoon van een grote vastgoedbezitter, die echter helemaal niet op commercie was uit, maar eerder nobele doelen nastreefde. Iedereen noemde hem Jonas; pas veel later kwam ik erachter dat hij een heel andere voornaam had, waarmee hij echter nooit werd aangesproken.

Jonas had mij zo gul een kamer in de „woongemeenschap" ter beschikking gesteld, evenals de mogelijkheid om op de begane grond van het aan de hoofdstraat gelegen woonhuis een klein winkeltje in te richten voor de bouwbiologische producten die ik gaandeweg van diverse fabrikanten kreeg – en die ik ook te koop aanbood. Natuurlijk kon je daar niet echt van leven; het was allemaal nog pionierswerk, want slechts weinigen waren geïnteresseerd in 'ecobouw', laat staan dat ze het zich financieel konden veroorloven. Het was dan ook natuurlijk een welkome hulp dat je in het 'niemandland' je huur als het ware kon afbetalen door middel van werk als tegenprestatie.

Eigenlijk was Jonas al 'een coole kerel', hoewel hij – althans in mijn ogen – ook een beetje excentriek was. In ieder geval was

hij een rebel en visionair, zoiets als de Rainer Langhans van onze stad. Zijn uiterlijk en zijn excentrieke manier van doen deden helemaal niet vermoeden dat hij uit een 'welgesteld gezin' kwam, maar deden eerder denken aan 'Catweazle', het personage uit een tv-serie uit de jaren zeventig.

Bij een van de meren vond ik een mooi plekje in de Volksgarten en ging daar zitten; ik zocht een bankje op waar ik mijn gedachten de vrije loop kon laten en ondertussen mijn eerder gekochte ontbijt kon nuttigen.

Eigenlijk was het natuurlijk nog geen tijd om al met een 'biertje' te beginnen, maar de situatie maakte dat wel goed. Er wordt immers gezegd: 'geen bier voor vier' – maar ergens op de wereld was het vast al vier uur.

„Heren, wat een nachtmerrie", dacht ik bij mezelf, „wat had er allemaal kunnen gebeuren als we de brand niet hadden opgemerkt en de brandweer niet op tijd was gearriveerd". En ook dat ik zonder na te denken had gebeld – en vooral Micha bij zijn vriendin uit zijn slaap had gewekt. Dat was voor mij bijna het meest verbazingwekkende, aangezien ik al geruime tijd een echte ruzie met Micha had, nadat hij na jarenlange vriendschap tussen ons een ongeschreven wet had overtreden – „Maak nooit de vrouw / vriendin van je vriend aan". Sterker nog, hij had zich op de meest walgelijke manier aan haar opgedrongen – natuurlijk, daar zijn altijd minstens twee betrokkenen bij – en geen van beiden had het lef om mij daar iets over te vertellen. Wat een klootzakken.

Dat was niet alleen erg pijnlijk, ook het samenleven met mijn toenmalige vriendin werd voor een langere tijd ondraaglijk en absoluut gespannen. Mijn vriendschap met Micha was echter van mijn kant met onmiddellijke ingang beëindigd, wie kan dat verwonderen?

Maar wie kan zich verzetten tegen liefde of verliefdheid? Slechts weinigen – en meestal zonder succes. En kort daarna

beleefde ik zelf bijna dezelfde situatie, toen ik verliefd werd op Andrea, die samenwoonde met Armin en zelfs een kind met hem had. Dan ben je gewoon overgeleverd aan je gevoelens en moet je die ook volgen, toch? Het „Niemandsland" was dus duidelijk meer dan een eco-alternatieve levensvorm, eerder een biotoop voor gekken?

Terwijl die gedachte door mijn hoofd spookte, kwamen er steeds meer herinneringen bij me boven; ik was op dat moment tenslotte al bijna 10 jaar 'goede vrienden' met Micha – en we hadden heel wat samen meegemaakt en 'uitgehaald'.

Ik keek naar de eenden op het meer, observeerde de eerste vroege wandelaars, maar ook mensen die onderweg waren naar hun werk, naar de universiteit of waar dan ook. Het park lag tussen verschillende stadsdelen in en was ideaal om de stad op korte afstand te doorkruisen. Bovendien was je ver weg van de door het spitsverkeer overvolle straten en had je even rust voordat de grote stad je opving in de dagelijkse waanzin en hectische drukte.

Na wat een eeuwigheid leek, maar in werkelijkheid slechts een paar uur was, begaf ik me weer op weg naar het „niemandland". Mijn huisgenoten stonden nog steeds in een kring bij elkaar, nogal verlamd, en keken toe hoe Micha de verbrande resten van zijn caravan bij elkaar veegde. 'Hé jongens, als jullie je handen zoeken, kijk dan eens in jullie broekzakken', waren mijn woorden, die ik had overgenomen van een van mijn toenmalige leermeesters. Want werken had werkelijk geen van mijn huisgenoten uitgevonden; dat moesten anderen maar doen.

Ik zette mijn mountainbike neer en zonder er al te veel over na te denken pakte ik een schep en liep ik naar Micha toe, die ongetwijfeld net zo verbaasd was dat ik samen met hem begon de voormalige caravan op te ruimen. We keken elkaar zwijgend aan – de verbondenheid was toch groter dan de woede jegens elkaar.

Toen het werk gedaan was, gingen we samen zitten met een kopje koffie en rookten we eerst samen een flinke joint – ook dat gebeurde zonder een woord te zeggen – om geen oude wonden open te halen, wat in die situatie zeker volkomen misplaatst zou zijn geweest. Hij stond immers, in de ware zin van het woord, voor een puinhoop en had vast heel andere dingen aan zijn hoofd dan praten over relatiestress en het verleden.

Achteraf gezien was dat voor ons beiden de beste manier om te reageren. Ik was blij dat mijn gevoel van vriendschap 'automatisch' de overhand had gekregen en hij was vast net zo blij dat hij steun en een blijk van vriendschap had gekregen. Zonder woorden, dat kan blijkbaar ook.

12 – Gustav Knudsen
De jaren 80 – vormend en gedenkwaardig

„Rockanje aan Zee"

Het was eind 1979 of begin 1980; ik had een jaar eerder mijn opleiding tot chemisch laborant bij een groot chemieconcern afgerond en daarna nog korte tijd in dat beroep gewerkt. Maar al tijdens de opleiding had ik al snel gemerkt dat dit helemaal niet mijn 'roeping' was en daarom had ik de baan opgezegd. Ik was eigenlijk op aanraden van mijn ouders aan de opleiding begonnen – en in die tijd waren er immers leerplaatsen in overvloed voor iedereen.

Nadat ik het leercontract op zak had – ik zat toen in de 10e klas – verloor ik steeds meer mijn zin in school; een stageplaats was immers 100% zeker. In plaats daarvan genoot ik van de voordelen die het toenmalige, relatief pas ingevoerde schoolsysteem van de 'keuzevakken' met zich meebracht. Ik had voor 'Talen' gekozen, maar niet uit interesse in vreemde talen, maar eerder omdat er in die klas maar één andere jongen zat, Udo – en verder alleen maar meisjes, 28 in totaal. Ik was toen 15 jaar oud, dus midden in de puberteit – en hoe kon ik die beter verkennen en beleven dan in een groep met meisjes?

Ik denk met veel plezier terug aan die tijd, met schoolreisjes naar het buitenland – taalreizen werd dat genoemd. Eerlijk gezegd was die tijd allesbehalve schoolstress, het was praktische seksuele voorlichting – in de beste vorm – het volledige aanbod, keer op keer. Ik heb toen al heel wat ervaringen opgedaan. Vooral altijd iets nieuws, omdat het anders was – een compleet nieuwe ervaring.

Tot dan toe kende ik vrouwenlichamen alleen van het zien, hetzij in het openluchtzwembad, hetzij in de lingerieafdeling van de Otto-catalogus. Een idee van wat een vrouwenlichaam een jonge man, of beter gezegd een tiener, aan plezier kan bezorgen, kon ik me tot dan toe nog niet eens in de verste verte voorstellen. De beslissing om toe te geven aan de verleiding van de vrouw was als een schaakspel tussen mijn

hersenen en mijn penis. En mijn hersenen lieten de penis winnen. Dacht ik. Maar dat zou in de loop der jaren een misvatting blijken te zijn. De hersenen laten de penis niet winnen, de penis wint altijd. En dat blijft ook zo, altijd.

Mijn eerste seksuele ervaring had ik echter niet met een meisje uit mijn klas, maar met Anita, de dochter van een collega van mijn vader. Mijn ouders waren 'van huis' en we zaten samen op mijn jeugdbed, luisterden naar muziek – Rory Gallagher, dat was destijds mijn favoriet. Binnen de kortste keren kwamen we ter zake, allebei extreem nieuwsgierig en gretig om het 'andere' lichaam te verkennen. Waarschijnlijk verliep het net als bij veel anderen: al heel snel had ik mijn eerste zaadlozing in een vagina. Voor Anita misschien niet helemaal zo 'bevredigend' als voor mij; ik probeerde dat goed te maken door, zeker nogal onhandig, aan haar borsten en haar schaamstreek te friemelen. Daarna verlieten we echter ook weer vrij snel mijn ouderlijk huis; niemand mocht het merken, anders zouden ze ons zeker 'de wind van voren hebben gegeven', zoals men dat in de volksmond zegt. We gingen wandelen in een nabijgelegen bosje, en pas daar hielden we elkaars hand vast; niemand mocht immers merken dat we 'iets hadden'. In dat bosje hebben we toen meteen nog een keer 'de liefde bedreven', iets moois.

Af en toe moet ik zelfs vandaag de dag, als de gelijknamige schlagerhit van Costa Cordalis wordt gedraaid, nog aan Anita terugdenken. Maar dat tussen ons tweeën was niets blijvends, niets echt serieus, gewoon nieuwsgierigheid, die we toen ook snel hadden bevredigd.

Nadat ik mijn baan als laboratoriummedewerker had opgezegd, had ik echter geen idee wat er nu moest gebeuren en dus probeerde ik allerlei tijdelijke baantjes, van hout zagen in een bouwmarkt tot diverse hulpwerkzaamheden via een uitzendbureau. Maar ook voor een korte periode werkte ik als verkoper in de „Fachmarkt Runkel", destijds zoiets als „Rudi's Reste Rampe", een winkel waar allerlei rommel in principe

voor 1 mark werd aangeboden. Spullen die de wereld niet nodig heeft en die voor het grootste deel niet eens die 1 mark waard waren. Ik kon het daar niet echt lang volhouden; al snel kreeg ik ruzie met de filiaalmanager, „een echte klootzak", zoals de Beieren zouden zeggen. Maar ook dat was niet echt wat ik zocht. Op een dag liep ik na het werk langs een kantoorgebouw en zag daar de opgehangen vacature „Montagemedewerkers gezocht in Nederland".

Hé, dat zou toch iets zijn, in het buitenland werken. Ik was nu 21 jaar oud, precies het juiste moment om de wereld te verkennen. Natuurlijk had ik al wat „buitenlandervaring", maar die beperkte zich in wezen tot het doorbrengen van de schoolvakanties bij mijn oma in België toen ik nog een kind was. Later, toen ik 16 was, maakte ik mijn eerste zelfstandige reis naar haar toe – op mijn brommer – het voelde alsof het dagen had geduurd en het was verdomd zwaar.

De volgende ochtend begaf ik me dus naar het kantoor om daar te solliciteren. Ik had geen ervaring en ook geen voorkennis; waar zou ik die ook moeten hebben, ik wist niet eens precies waar het om ging. In het kantoor werd ik ontvangen door een vrouw, die me vroeg even plaats te nemen en alvast mijn persoonlijke gegevens in een formulier in te vullen. „Heinz, dus meneer Schmitz, heeft zo meteen tijd voor je", liet ze me weten. Ik keek haar verbaasd aan, wat haar ook opviel, en ze voegde eraan toe: „O ja, we spreken elkaar allemaal op 'jij' aan".

Kort daarna werd ik bij Heinz in zijn kantoor uitgenodigd. Een grote, gladde, goedgeklede man – ik had meteen door dat de BMW 7-serie voor het huis van hem was, zo'n type was hij – en dat bleek inderdaad zo te zijn.

„We werken voor een Nederlands bedrijf op de Europoort in Rotterdam", begon hij meteen. „Het bedrijf is actief op het gebied van het onderhoud van raffinaderijinstallaties", voegde hij eraan toe. „Hoe zit het eigenlijk met je ervaring op het

gebied van industriële montage?", wilde Heinz weten. Eerlijk gezegd moest ik toegeven: „Nul". Maar dat maakte hem niets uit: „Dat leren ze je daar allemaal wel. Je bent groot en sterk, dat is precies wat ze daar nodig hebben."

Hoezo? Geen flauw benul van wat dan ook, maar toch gekwalificeerd? „Dat is toch te mooi om waar te zijn", schoot er door mijn hoofd. „Wat voor vaardigheden heb je verder nog? Spreek je Engels?", wilde Heinz weten. Was mijn keuze voor het verdiepingsvak vreemde talen op school dan toch ergens goed voor, behalve om meisjes te versieren?

„Ja", antwoordde ik, „en ik begrijp en spreek ook Nederlands, ik ben tenslotte Belgisch staatsburger", voegde ik eraan toe. „Perfect, dat is perfect", antwoordde Heinz, „dat maakt het zeker makkelijker voor je". Een korte pauze en toen legde Heinz me uit wat de montagebaan precies inhield.

„Met regelmatige tussenpozen worden alle raffinaderijinstallaties onderhouden, gedemonteerd en na controles weer in elkaar gezet. Defecte of versleten onderdelen worden vervangen. En dat alles binnen een zeer strak tijdschema, want tijd is geld. En voor deze periode, meestal meerdere maanden, waarin je dan op verschillende raffinaderijen aan de slag bent, zoekt mijn partnerbedrijf Manpower", legde Heinz uit. „Is dit iets voor jou, kun je je dit voorstellen?"

Nee, dat kon ik me helemaal niet voorstellen, helemaal niet. Ik wist niet eens wat een raffinaderij was. „Ja, dat wil ik wel doen, maar hoe moet dat dan?" antwoordde ik.

„Over drie dagen zien we elkaar hier weer, dan komen er nog meer collega's bij met wie je samen naar Rotterdam reist. Ik leg jullie dan allemaal samen uit hoe het proces verloopt en wat de vereisten zijn. Dus als je dan nog steeds geïnteresseerd bent, zien we elkaar dan weer." Met deze woorden nam Heinz afscheid van me. Toen ik weer op straat stond, nadat ik het

kantoor had verlaten, moest ik mezelf even knijpen. Had ik dat gedroomd of was dat zojuist echt gebeurd?

In de dagen tot aan de volgende ontmoeting piekerde ik eindeloos en schreef ik vragen op briefjes. Hoe kom ik in Rotterdam? Waar kan ik wonen? Wat zijn de werktijden? Wat is het salaris? En zo verder …

Toen was het zover, de afspraak was aangebroken en ik begaf me naar het kantoor, op weg naar Heinz. Toen ik het kantoor binnenkwam, waren er al andere mensen die stonden te wachten. Heinz nodigde ons allemaal uit in zijn kantoor; er stonden een paar stoelen klaar en we gingen zitten om naar zijn uitleg te luisteren. Na een korte begroeting en wat beleefdheidszinnen ging hij van start.

„Nou, het zit zo: jullie staan bij mij in dienst, maar worden ingezet in Rotterdam en als iemand ernaar vraagt, moeten jullie ook antwoorden dat jullie voor het Nederlandse leidingbouwbedrijf werken. Jullie gaan werkzaamheden als montagehulp uitvoeren; mijn man ter plaatse zal jullie ontvangen en dan ook alles wat belangrijk is uitleggen. Hij krijgt de instructies ook altijd rechtstreeks van de Nederlandse bouwleider, dus hij is goed op de hoogte. Jullie kunnen het beste ook altijd zeggen dat jullie een opleiding tot pijpfitter of metaalbewerker hebben gevolgd, jullie snappen wel wat ik bedoel?" Hm, dat was toch wel een beetje raar, om te zeggen dat je iets bent wat je niet bent. Maar ach, Heinz zal wel weten waar hij het over heeft, hopelijk.

Vervolgens beschreef hij in korte bewoordingen nog eens wat je qua werk zo te wachten stond – installaties of onderdelen daarvan uit elkaar schroeven, schoonmaken, onderhouden, vervangen en vervolgens die hele rommel weer in elkaar zetten, in grote lijnen tenminste. Dat moest toch wel lukken. Wat dat precies inhield, werd ons pas 'ter plaatse' duidelijk en bewust.

„Goed, nu nog een paar andere feiten voor jullie", vervolgde Heinz. „Jullie verblijf is geregeld, ik heb kamers voor jullie gereserveerd in een pension van mijn partner Henk in Rockanje aan Zee – dat is niet ver van de Europoort – hij is op de hoogte van jullie aankomst en heeft alles voorbereid. Over de kosten hoeven jullie je geen zorgen te maken, die neem ik voor mijn rekening, als voorschot zeg maar. Ik kom trouwens elke vrijdag langs om jullie een voorschot in contanten te brengen, zodat jullie altijd 'liquide' zijn.' Hij lachte bij het woord 'liquide', misschien om de situatie wat te ontdooien of onze eventuele twijfels weg te nemen. Hij liet in ieder geval geen enkele twijfel bestaan over zijn zelfverzekerdheid; zo'n toespraak hield hij niet voor het eerst, dat was overduidelijk.

Een van de anderen, Achim, vroeg: „Hoe zit het dan met de werktijden, en vooral met de beloning?" De man naast Achim nam ook het woord: „Ja, dat is toch een van de belangrijkste dingen voordat we iets ondertekenen". Zijn naam was Rainer en hij had nog meer vragen over „schuifafsluiters, leidingen, flenzen en wat al niet meer". Zoals later bleek, was hij ook een gediplomeerd pijpfitter, dus „een vakman" als het ware.

„Zoals ik al zei, de precieze werkwijze wordt jullie ter plekke uitgelegd. Voorwaarde is wel dat jullie in ieder geval degelijke werkkleding hebben, met name veiligheidsschoenen", antwoordde Heinz. „De werktijden zijn van maandag tot en met vrijdag, telkens 8 uur, maar dat kan nog veranderen, afhankelijk van de situatie. Hetzelfde geldt voor de tijdstippen: ochtend- of avonddienst. In ieder geval zijn de weekenden vrij", liet Heinz ons weten. „En wat het loon betreft – ik betaal 1.200 mark – per week", zei Heinz, terwijl hij zeker heel bewust een langere pauze inlaste. Dat had hij er goed aan gedaan, want met dit argument – „per week" – had hij nu meteen iedereen „in de zak".

Wat? Dat kon toch niet waar zijn? Dat had ik de hele maand ervoor niet of nauwelijks verdiend. Nou, ik deed mee,

geen twijfel mogelijk, dat is bijna 5.000 mark per maand, ik ben pas begin twintig en word zo meteen de „koning van de wereld", financieel gezien. „Natuurlijk gaan daar nog jullie kosten voor huisvesting vanaf, die liggen zo'n 200 tot 250 mark per week, maar dat zal Henk jullie dan ook meteen laten weten."

„Ja, verdorie", dacht ik bij mezelf, „dan blijft er nog ruim 900 mark over – per week – ik zou wel helemaal gek zijn als ik dat niet zou doen". En met die gedachte stond ik blijkbaar niet alleen in de kamer. „Wanneer gaat het dan van start? Vanaf wanneer geldt het contract dan?", wilde Achim weten, die ook zichtbaar onder de indruk was van het geld. Zoals later bleek, was hij een gediplomeerd tuinman en het salaris was een veelvoud van wat hij tot dan toe had verdiend.

„Als we de contracten af hebben, kunnen jullie aanstaande maandag aan de slag", zei Heinz, „maar dan moeten jullie wel uiterlijk de zondag ervoor al in Rockanje zijn", voegde hij eraan toe. „En wie van jullie heeft er een auto?", wilde hij nu weten.

Achim meldde zich – hij had een auto en kon Rainer ook meteen meenemen; de twee waren blijkbaar vrienden. „Dat is goed", zei Heinz, de anderen moeten dan met de trein of op een andere manier naar Rotterdam komen, „van daaruit kan een van mijn andere medewerkers, die al in Nederland is, jullie ophalen en naar Rockanje brengen.

„Mag ik misschien ook met jou meerijden?", vroeg ik aan Achim. „Tuurlijk, maar dan moet je wel wat bijleggen voor de benzine", antwoordde hij. „Maar dat kunnen jullie alsjeblieft meteen onderling regelen", onderbrak Heinz. „Voor degenen die zonder auto komen, krijg je van mij meteen een voorschot voor de reiskosten; dat trek ik dan na de eerste week natuurlijk direct van jullie voorschot af." Dat klonk ook heel begrijpelijk. „Zo, en laten we nu naar mijn secretaresse gaan, zodat zij al het papierwerk kan afronden." Daarmee was het

sollicitatiegesprek dan definitief voorbij en waren we zo goed als aangenomen.

„Nog één ding tot slot", zei Heinz op weg naar de wachtkamer, „ik kom elke vrijdag langs, dan zien we elkaar in het pension bij Henk, en er is een wekelijkse voorschotbetaling van 600 mark per persoon, de rest natuurlijk aan het einde van de maand, zodat jullie niet alles meteen kunnen opdrinken", voegde hij lachend toe.

Nadat de papieren waren ondertekend en we het adres en de naam van het pension van Henk hadden gekregen – „hier nog het telefoonnummer voor het geval er iets zou zijn", zei Heinz.

Degenen die een voorschot voor de reis kregen – kregen zo'n 150 mark, als ik me goed herinner. Achim, Rainer en ik spraken af om nog naar een café 'hier om de hoek' te gaan om onder het genot van een biertje de verdere details voor ons vertrek te bespreken.

We waren alle drie erg opgewonden en praatten onophoudelijk, vooral over het „grote geld"; dat was echt te gek, zoveel geld, ongelooflijk. We bespraken wanneer, hoe en waar we elkaar zouden ontmoeten om dan binnenkort samen naar Nederland te rijden.

„Wat doen jullie eigenlijk met jullie woningen? Houden jullie die of zo?", wilde ik van Achim en Rainer weten. Dat was namelijk een van mijn eerste vragen, die nu massaal op me afkwamen. Achim vertelde dat hij samen met een vriend, een vrachtwagenchauffeur, in een klein huisje in het Bergische Land woonde, „daar betalen we toch maar weinig en delen we de huur. Dus – helemaal geen probleem". Rainer zei dat hij nog bij zijn ouders woonde, dus ook geen probleem.

Ik woonde in die tijd in een huurwoning, in een flatgebouw, gelegen in een relatief ongezellige buurt. Twee kamers,

Welkom in de wilde jaren 1980: een decennium van omwentelingen, vrijheid – en grote verwarring.

Op amper 22-jarige leeftijd waagt Gustav de sprong in het onbekende: zijn eerste jaar in Nederland, zijn eerste baan bij een raffinaderij in het Rotterdamse Europoort en zijn eerste eigen woongroep. Tussen de liberale losbandigheid van de Nederlanders en het ruige industriële dagelijkse leven komt het leven ongefilterd op hem af.

Maar de grootste uitdaging ligt niet op de werkplek, maar in hemzelf. Verscheurd tussen liefde, lust en begeerte raakt Gustav steeds weer verstrikt in het emotionele struikgewas van het volwassen worden. Hoe navigeer je door de chaos van je eigen gevoelens, als elke drang op zich al een natuurkracht is?

Een meeslepende coming-of-age-roman vol tijdsgeest, hartkloppingen en oprechte onrust. Gustav moet leren wat zijn vriendin Astrid hem meegegeven heeft:

„Situaties die je het liefst uit je leven zou willen wissen, maken je tot wie je bent."

9 783696 793876

Deel 01

www.gustavknudsen.nl

